

Spis treści

Wstęp. Badania etnograficzne organizacji (Monika Kostera)	9
Etnografia jako tradycja metodologiczna	9
Elementy procesu badawczego	12
Interpretacja	17
Pisanie etnografii	19
Kilka słów o książce	21
Część I. Sztuka komunikowania się	23
1. Warszawskie plemię: Team-building i szkolenia (Agnieszka Postuła)	25
Wstęp	25
Metody	27
Komando	28
Aktorzy, czyli o trenerach firmy Komando	31
O tym, czym tak naprawdę jest trening	34
Wnioski	45
2. Wiedza <i>explicite</i> a wiedza w działaniu w pracy konsultanta (Tomasz Ludwicki)	51
Wstęp	51
Metody	52
Uczenie się	53
Refleksje na zakończenie	64
3. Kapłan, wizja i zakon – czyli zarządzanie a świątynia sztuki (Piotr Grabowski)	76
Wstęp	76
O metodzie	77
Studium w terenie	78
Jak zarządzać Galerią?	90
Wnioski	95
4. Rekrutacja jako proces komunikacji – realia (Anna M. Rogowska)	96
Wstęp	96
Metoda	96
Rozmowy tradycyjne	98
Rekrutacja masowa	108

„Rekrutacja XXI wieku”	112
Refleksje wyniesione z rozmów	114
Wnioski	117

5. Gdy marzenia stają się rzeczywistością. Etnografia wykopalisk archeologicznych (Weronika Szczęśniak)	119
Wstęp	119
Teren	120
Rytuły	126
Role kierownicze	130
Podsumowanie: wykopaliska jako organizacja	135

6. Wielopoziomowe widowiska – etnografia marketingu sieciowego (Paweł Krzyworzeka)	137
Przeprowadzone badania i uwagi o metodzie	138
Sprawcza moc słów, czyli dlaczego unika się słowa „sprzedaż”	139
Słowa to nie wszystko, czyli kilka zdań o performansie	142
Pięć gatunków performansów w MLM	145
Rutyna w performansie	150
Innowacja w performansie	154
Podsumowanie	155

Część II. Role, ideały, zasady

7. Filadelfia – organizowanie jako walka na murach oblężonej twierdzy (Przemysław Piątkowski)	159
Wstęp	159
Boże Miasto	161
Wnioski	179

8. Społeczne konstruowanie miejsca pracy (Jerzy Kociatkiewicz)	183
Wstęp	183
Bezużyteczność cyberprzestrzeni	185
Nieistotność przestrzeni fizycznej	188
Niewidzialność komputerów	189
Działanie bezkolizyjne	192
Stabilność i dramatyzm	193
Dom jako czasoprzestrzeń	195
Tłoczenie się	197
Różne potrzeby	198
Praca zbiorowa	198
Przemieszczanie przestrzeni	199
Przestrzeń dźwięku i ciszy	200
Zakochany programista	201
Wniosek	202

9. Harcerski autorytet – istota oraz kształtowanie (Izabela Dembicka-Starska) ...	203
Wstęp	203
Co to jest autorytet?	204
Ideały i ludzie	207

Harcerstwo: serce i przepisy	212
Wnioski: autorytet jako idea i praktyka	217

10. Policyjny genotyp – identyfikacja stróża prawa z organizacją (Kinga Milewska)	220
Wstęp	220
Styl pracy – za biurkiem i w terenie	221
Policjant w akcji, czyli kontakt z obywatelem	224
Młody policjant w organizacji	227
Akcyjność, statystyka i „kwitologia”	229
Droga zawodowa policjanta	233
Policyjny genotyp	236
Wnioski z badań – policjant i policja	238
11. Zmiana i rozwój organizacji, czyli w co grają ludzie? (Beata Glinka)	241
Wstęp	241
Rozwój i zmiany oczami pracowników	243
Stabilność i zmiana. Debaty nad kształtem rozwoju	251
Podsumowanie	261

Część III. W poszukiwaniu tożsamości

12. Klan spółdzielców – opowieść o pewnym warszawskim sklepie (Magdalena Wojtkiewicz)	265
Wstęp	265
Badania	266
Tęczowe dzieje sklepu	267
Spółdzielnia jak rodzina	280
Wnioski	285
13 Poszukiwanie wizerunku i tożsamości: Automovilistico Company Poland (Dorota Joanna Bourne)	291
Wstęp	291
Metody badawcze	292
Socjalizacja	301
Od wizerunku do tożsamości – ewolucja stosunku do pracy	303
Wnioski	305

14. Etnografia cyrku – historia o prawie porażkach (Ewa Kruk, Arkadiusz Kłos)	309
Wstęp	309
Dlaczego etnografia?	309
Zdobywanie terenu badań	310
Badania	312
Komponowanie etnografii	318
Zebrany materiał. Twój przyjaciel czy wróg?	320
Najlepszy plan to brak planu	321
Narodziny koncepcji	324

15. Dekalog badacza-pielgrzyma, czyli trochę doświadczeń z obserwacji bardzo uczestniczącej (Anna Bołdak)	325
Wstęp	325
Jak pogodzić rolę badacza z rolą pielgrzyma?	327
Przykazanie 1: Nie będziesz dobrym badaczem, jeśli się nie przyłożysz, czyli o nastawieniu antropologicznym	327
Przykazanie 2: Nigdy nie odkładaj badań na później	329
Przykazanie 3: Bądź zorganizowany	330
Przykazanie 4: Kontaktuj się z innymi	331
Przykazanie 5: Szanuj swojego rozmówcę	332
Przykazanie 6: Wyciągaj wnioski	333
Przykazanie 7: Uzbrój się w cierpliwość podczas procesu zdobywania informacji	334
Przykazanie 8: Bądź etyczny w prowadzeniu badań	334
Przykazanie 9: Używaj dostępnych narzędzi	336
Przykazanie 10: Nie zniechęcaj się	337
Wnioski	337
16. „Drugi Dom?”. Etnografia organizacji humanitarnej (Jerzy Grzechnik)	339
Wstęp	339
Parę słów na temat terenu	341
Różne opinie na temat kwestii związanych ze świetlicą	342
Pamiętnik wizyt – czyli czego doświadczyłem w świetlicy	344
Zderzenie dwóch skrajnych opinii na temat kryzysu w świetlicy	351
Wnioski	353
17. W poszukiwaniu organizacji – Zdrowe Życie (Michał Izak)	355
Wstęp	355
Cele badawcze	356
Czym jest Zdrowe Życie?	357
Struktura społeczna	358
Centralizacja	359
Formalizacja i podział funkcji	361
Kursy	364
Działalność charytatywna	367
Motywacja	368
Cele, misja	370
Przywództwo	372
Uczestnicy	373
Wnioski: Gdzie jest organizacja?	374
Zakończenie. Etnografie życia codziennego w organizacjach (Monika Kostera)	378
Opowieści o organizacjach	378
Metodologia a badacz organizacji	380
Kilka uwag dla prowadzących seminaria	381
Bibliografia	386
Indeks rzeczowy	394
Indeks osobowy	398

Książka przedstawia wielobarwny obraz polskich firm, instytucji i organizacji (od cyrku po komisariat policji), stworzony na podstawie wnikliwych badań etnograficznych. Jest świadectwem przemian zachodzących w polskiej rzeczywistości biznesowej i nie tylko. Polecamy ją studentom nauk społecznych i ekonomicznych oraz przedstawicielom świata biznesu – kadrze zarządzającej, menadżerom i dyrektorom, a także wszystkim osobom zainteresowanym badaniami etnograficznymi.

„Pierwsza w Polsce książka doskonale prezentująca badania etnograficzne organizacji z różnych perspektyw. Pokazuje, jak ważne w pracy naukowej są polifonia i konfrontowanie różnych sposobów widzenia świata i prowadzenia badań. Lektura obowiązkowa dla osób zainteresowanych prowadzeniem badań jakościowych – zarówno z zakresu zarządzania, jak i socjologii, a także antropologii”.

Prof. Dariusz Jemielniak

Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie

Monika Kostera – prof. na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego oraz na Uniwersytecie Linneusza w Szwecji. Jest autorką książek w języku polskim i angielskim i artykułów naukowych opublikowanych w pismach z czołówki listy JCR, takich jak *Organization Studies*, *Organization* oraz *British Journal of Management*, którego jest współredaktorem. Obecnie zajmuje się etnografią organizacji, archetypami organizacyjnymi i badaniami jakościowymi zarządzania.